

هر پشت بام یک نیروگاه، هر شهروند یک تولیدکننده برق

نرگس جلیلیان / خبرنگار حوزه انرژی

پروژه با توجه به نرخ تسهیلات بانکی، دوره بازگشت سرمایه ای کمتر از ۵ سال دارد و برای آن ۴۰۰ میلیون تومان وام ۱۴ درصد هم در نظر گرفته شده است. برق تولیدی توسط این نیروگاهها، با نرخ خرید تضمینی از ۶ تا ۹ هزار تومان به ازای هر کیلووات ساعت از خانوارها خریداری می‌شود. با استفاده از اینورترهای هیبریدی، امکان بهره‌برداری از برق خورشیدی در زمان قطعی برق شبکه نیز فراهم می‌شود. این طرح به ساختمان‌ها این امکان را می‌دهد که بخشی از برق اضطراری خود را تأمین کنند، مانند درب‌های برقی پارکینگ و روشنایی پله‌ها. همچنین، تفاهم‌نامه‌ای برای الزام نصب نیروگاه‌های تجدیدپذیر در ساختمان‌های جدیدالاحداث در حال پیگیری است که شامل ساختمان‌های بالای ۴ طبقه یا با مساحت ساخت بیش از هزار مترمربع می‌شود.

در همین زمینه، ساتبا با انتشار فراخوانی از تمامی عرضه‌کنندگان خدمات و کالا در بستر پلتفرم‌های اینترنتی دعوت کرده ظرفیت خود برای تأمین، نصب و راه‌اندازی نیروگاه‌های خورشیدی مقیاس کوچک و پشت‌بامی را اعلام کنند.

هم‌زمان، دوره تخصصی دیگری نیز با مشارکت آچاره، ساتبا و پژوهشگاه نیرو برگزار شده که در آن متخصصان برق طی ۱۲ ساعت آموزش نظری و عملی، با فرایند نصب یک سامانه فتوولتائیک آشنا می‌شوند. شرکت‌کنندگان پس از قبولی در آزمون نهایی، گواهی‌نامه معتبر دریافت می‌کنند. همچنین امکان حضور در دوره‌های کارآموزی عملی در طرح‌های اجرایی نیز فراهم شده است.

نیروگاه‌های هزار مگاواتی، که بر فراز خانه‌های شهروندان شکل خواهد گرفت.

به‌طوری‌که وزیر نیرو رسماً از مردم خواسته که با سامانه‌های خورشیدی پشت‌بامی پنج‌کیلوواتی برق مصرفی خود را به‌صورت مستقل تأمین کنند به‌طوری‌که مسئولین وزارت نیرو معتقدند تولید برق به‌صورت خانگی و یا محله‌ور می‌تواند به تقویت تاب‌آوری شبکه برق به ویژه در شرایط اوج تقاضای بار در تابستان کمک شایانی نماید. رویکرد موجود در توسعه نیروگاه‌های خورشیدی از نیروگاه‌های بزرگ مقیاس مگاواتی که به شبکه برق سراسری متصل است، با توسعه نیروگاه‌های خانگی یا محله محور تا زمان رسیدن به شرایط پابرجایی (Robustness) در شبکه برق، قابل تکمیل است.

در مدل نیروگاه‌های خانگی حتی بدون دسترسی به شبکه برق سراسری امکان تأمین برق خانگی و محله محور حداقل در ساعات روز وجود دارد.

آنها می‌گویند شهروندان می‌توانند پس از بررسی محل نصب نیروگاه توسط کارشناسان، قرارداد خرید تضمینی ۲۰ ساله منعقد کنند. این قرارداد به آن‌ها اجازه می‌دهد که برق تولیدی خود را به شبکه بفروشند و از این طریق درآمدزایی کنند.

هزینه نصب نیروگاه‌های خورشیدی پشت‌بامی به ازای هر کیلووات پنل خورشیدی بین ۷۰ تا ۸۰ میلیون تومان است و برای یک مجموعه ۵ کیلوواتی، سرمایه‌گذاری حدود ۳۵۰ تا ۴۰۰ میلیون تومان و در صورت وجود ذخیره ساز، ۶۵۰ تا ۷۰۰ میلیون تومان نیاز است. این

در سال‌های اخیر و با افزایش فشار بر شبکه برق کشور، وزارت نیرو مسیر تازه‌ای برای مشارکت مستقیم مردم در تولید انرژی گشوده است: نصب نیروگاه‌های خورشیدی پشت‌بامی بر بام خانه‌ها، مدارس، کارگاه‌ها و حتی مساجد. این طرح که با خرید تضمینی برق از سوی دولت همراه است، برخلاف پروژه‌های بزرگ و پرهزینه، به شهروندان عادی اجازه می‌دهد تنها با استفاده از فضای پشت‌بام خود، هم بخشی از نیاز خانوار را تأمین کنند و هم مازاد تولید را به شبکه بفروشند.

وزارت نیرو با شفاف‌سازی تعرفه‌ها، ارائه الگوهای فنی استاندارد و تسهیل در صدور مجوز، رسماً از مردم دعوت کرده تا به جای انتظار برای توسعه نیروگاه‌های متمرکز، با سامانه‌های کوچک و تولید پراکنده، نقش‌آفرین تأمین برق پایدار شوند. این رویکرد نه تنها کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی را تسریع می‌کند، بلکه جریان درآمدی جدیدی برای خانوارها ایجاد می‌کند و در عین حال از فشار اوج مصرف در تابستان می‌کاهد. مقام‌های وزارت نیرو تأکید دارند که «هر پشت‌بام، یک نیروگاه بالقوه» است و مشارکت گسترده‌ی مردم می‌تواند شکاف میان تولید و مصرف برق را پر کند.

به گفته آنها، فرصت فعلی برای نصب این سامانه‌ها با تعرفه خرید جذاب و حمایت‌های فنی، پنجره‌ای است که باید پیش از تغییر شرایط اقتصادی و اقلیمی از آن استفاده کرد. آینده برق پایدار کشور، این بار نه فقط در دستان